

N:o 47.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till ny förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst; gifven Stockholms slott den 15 februari 1907.

Under åberopande af bifogade utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att antaga närlagda förslag till ny förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst jämte instruktion för taxeringsmyndigheterna.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.

Carl Swartz.

I och med att självdeklarationen infördes 1902 inträdde den skattskyldige som agerande part i skatteprocessen. Genom författningsändring 1907 avskaffades bevillningsberedningarna och taxeringskommittéerna och i stället skulle taxeringsarbetet i första instans skötas av taxeringsnämnder. Taxeringsnämnderna fungerade som ett beredningsorgan till prövningsnämnderna, vilkas uppgift var att överpröva alla taxeringar. Som det allmännas ombud i prövningsnämnden fungerade chefen för landskontoret, landkamreraren. I övrigt fanns inga andra tjänstemän anställda för granskningsarbetet. Landskontorets övriga tjänstemän ansågs emellertid på fritid böra medverka i taxeringsarbetet mot ersättning.

Administration av skattesystemet

13.1 Inledning

Skattesystemet berör alla invånare, företag och organisationer och nästan alla deltar i dess administration som deklareranter, uppgiftslämnare eller betalningsförmedlare. I detta kapitel beskrivs skatteadministrationens uppbyggnad, men perspektivet begränsas till statliga myndigheter.

Vanligtvis identifieras skatteadministrationen som Skatteförvaltningen, vilket fram t.o.m. den 31 december 2003 har varit en samlingsbeteckning för Riksskatteverket och landets tio regionala skattemyndigheter. Men fr.o.m. den 1 januari 2004 uppgår regionmyndigheterna i en enda central myndighet kallad Skatteverket (SKV). Framställningen baseras i fortsättningen, där annat inte anges, på den organisation som är i drift när detta kapitel skrivs i september 2003.

Skatteförvaltningen sysslar även med annat än skatter, t.ex. folkbokföring. Det finns å andra sidan flera myndigheter utanför skatteförvaltningen som också svarar för viktiga beskattningsfunktioner, exempelvis Tullverket och kronofogdemyndigheterna. Som samlingsbeteckning på alla olika beskattningsfunktioner, utan avseende på vilken myndighet som svarar för dem, används i det följande skatteadministrationen.

Det finns emellertid dessutom ett antal funktioner som är nödvändiga för att upprätthålla skattesystemet, men som ligger utanför vad man normalt menar med skatteadministration, t.ex. de politiska instansernas arbete med utformning av skattepolitik och skattelagstiftning liksom rättsväsendets befattning med skattemål och skattebrott.

I detta kapitel behandlas i nämnd ordning

- den politiska nivån (där skattepolitik och skattelagstiftning utformas)
- den egentliga skatteadministrationen
- rättsväsendet (som hanterar tvister, brott och straff)

13.2 Den politiska nivån

”Det svenska folkets urgamla rätt att sig beskatta” utövas av riksdagen. Inom riksdagen behandlas skattefrågor av skatteutskottet.

I några avseenden måste emellertid riksdagen underordna sig EU. Det gäller mervärdesskatten och de s.k. harmoniserade punktskatterna, där EU ställer vissa krav på hur reglerna ska vara utformade. Det är dock fortfarande riksdagen som beslutar om den konkreta utformningen även av dessa regler.

Det är regeringen som lägger fram de propositioner som riksdagen ska ta ställning till. Lagförslagen utarbetas inom regeringskansliet och när det gäller skattelagstiftning är det Finansdepartementets skatteavdelning som svarar för utformning av propositioner och förslag till lagtext. Dessa förslag grundar sig i sin tur ofta på mer eller mindre omfattande utredningar som publiceras som SOU eller departementspromemorior (Ds).

13.3 Skatteadministrationen

Skatteadministrationen (som alltså är ett vidare begrepp än skatteförvaltningen) omfattar skattemyndigheterna och ett antal andra myndigheter som också medverkar i beskattningen. Till skatteadministrationen räknas huvuddelen av Riksskatteverkets och de tio regionala skattemyndigheternas verksamhet, liksom en stor del av kronofogdemyndigheternas arbete och Tullverkets uppbörd av moms, tullar m.m. vid import från länder utanför EU. Även Vägverkets uppbörd av fordonsskatt och tingsrätternas hantering av stämpelskatt kan räknas till skatteadministrationen. Ekonomistyrningsverkets arbete med inkomstredovisning och inkomstprognoser är uppgifter som i andra länder normalt utförs av de centrala skattemyndigheterna, vilket kan motivera att även detta arbete inräknas i skatteadministrationen.

13.3.1 Skatteförvaltningen och exekutionsväsendet

Skatteförvaltningen omfattar RSV och skattemyndigheterna. RSV är också chefsmyndighet för Kronofogdemyndigheterna. Tillsammans hade de båda förvaltningsgrenarna ca 13 000 anställda vid ingången av år 2003.

13.1 Tabell

Fast anställd personal i skatteförvaltningen och exekutionsväsendet per den 1 januari resp. år

Number of permanent employees January 1st at the National Tax Board and its regional authorities

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Riksskatteverket (National Tax Board)	868	854	935	979	1 023	1 043	1 094	1 075	1 072	1 177	1 144	1 174
Varav DataService (IT)	369	371	557	606	618	619	657	658	654	654	597	600
Varav övriga avd (Other)	499	483	378	373	405	424	437	417	418	523	547	574
Skattemyndigheterna (Tax Authorities)	11 863	11 649	11 039	10 799	10 724	10 148	9 687	9 235	8 976	9 027	9 496	9 371
Kronofogde- myndigheterna (Enforcement Authorities)	2 880	2 899	2 888	2 912	2 878	2 828	2 753	2 729	2 596	2 541	2 516	2 500
Totalt (Total)	15 611	15 402	14 862	14 690	14 625	14 019	13 534	13 039	12 644	12 745	13 156	13 045

Källa: RSV:s årsredovisningar för 1993/94, 1997, 1998, 2001 och 2002

Riksskatteverket, som är chefsmyndighet för de tio regionala skattemyndigheterna och de tio regionala kronofogdemyndigheterna, är central förvaltningsmyndighet för

- beskattning
- indrivning
- folkbokföring

Omkring 50 procent av RSV:s personal arbetar inom IT-avdelningen, med verksamhet över hela landet. Efter en omorganisation hösten 2000 består RSV i övrigt av en skatteavdelning, en verksamhetsstödsavdelning, en exekutionsavdelning, en kommunikationsavdelning, en ekonomiavdelning och en personalavdelning.

Skattemyndigheterna, dvs. den regionala skatteadministrationen, var från början en del av länsstyrelsen. År 1987 bildades 24 fristående länskattemyndigheter, som 1991 slogs samman med de lokala skattemyndigheterna i länet till länskattemyndigheter. Den 1 januari 1999 ombildades skattemyndigheterna till tio regionmyndigheter, och fr.o.m. den 1 januari 2004 uppgår de regionala myndigheterna i den nya centralorganisationen, Skatteverket.

Inom varje region finns ett eller flera

skattekontor, till vilka allmänhet och företag vänder sig i skatte- och folkbokföringsfrågor. Inom myndigheterna finns normalt ett regionskattekontor som har hand om de större företagens skattefrågor. Det är skattekontoren som svarar för den operativa verksamheten.

I skatteförvaltningen, dvs. skattemyndigheterna och merparten av RSV, arbetade år 2003 omkring 10 500 personer. Operativa arbetsuppgifter (hantering av deklarationer och ärenden, service, kontroll etc.) svarade för nästan 2/3 av den samlade arbetstiden. Den resterande tredjedelen togs i anspråk av utbildning, drift, underhåll och utveckling av IT-systemen, samt andra stöd- och ledningsfunktioner.

Från 1992 fram till 2000 minskade antalet anställda på skattemyndigheterna och RSV på grund av rationaliseringar och anslagsminskningar med ca 2 900 personer. Samtidigt skedde en intern omfördelning av resurser från ren ärende- och deklarationshantering (s.k. grundhantering) till skattekontroll. Från och med 2001 har emellertid antalet anställda ökat något. De senaste åren har även den tid som lagts ned på revision minskat, medan skrivbordskontrollerna ökat.

13.2 Tabell

Skatteförvaltningens personalresurser i årsarbetskrafter (SKM + RSV)

Hours worked in the Tax Administration (National Tax Board, NTB + Regional Tax Authorities, RTAs) expressed as staff years

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Service (Service)	680	672	646	637	686	729	736	751	695
Grundhantering (Basic processing)	2 566	1 996	1 597	1 494	1 504	1 356	1 255	1 248	891
Skrivbordskontroll (Desk audit)	1 641	2 177	2 232	2 108	1 851	1 644	1 707	1 869	2 136
Revision (Field audits)	1 367	1 482	1 485	1 463	1 329	1 115	975	959	967
Skattenämnd/process (Tax disputes)	165	164	172	183	182	188	182	186	194
Skattebrottsenheter (Tax fraud units)						39	55	76	105
SKM:s operativa beskattningsuppg. (Operational taxation at regional level)	6 419	6 491	6 132	5 885	5 552	5 071	4 910	5 089	4 988
Folkbokföring (Population registration)	755	709	656	614	595	591	573	594	639
Fastighetstaxering (Property valuation)	233	263	344	197	206	157	196	159	198
Operativa uppg. (All operational tasks at regional level)	7 407	7 463	7 132	6 696	6 353	5 819	5 679	5 842	5 825
Administration (Administrative functions)	2 527	2 610	2 338	2 487	2 363	2 390	2 497	2 663	2 920
Summa SKM (Total Regional Tax Authorities)	9 934	10 073	9 470	9 183	8 716	8 209	8 176	8 505	8 745
RSV (skatteförvaltningens beräknade andel) (National Tax board (tax administration's estimated share of total hours worked))	810	859	866	874	890	900	942	916	940
Summa Skatteförvaltningen (Total Tax Administration)	10 744	10 932	10 336	10 057	9 606	9 109	9 118	9 421	9 685

Anm 1: Årsarbetskraft (staff year)=200 dagar (days)=1 600 arbetstimmar (workhours)

Anm 2: Arbetstid på RSV ingår till den del tiden beräknas belöpa på skatteförvaltningens verksamhet.

Källa: RSV:s årsredovisningar 1997- 2002

Kronofogdemyndigheterna räknas inte till skatteförvaltningen utan utgör en särskild förvaltningsgren inom den s.k. RSV-koncernen, nämligen exekutionsväsendet. Kronofogdemyndigheterna har bl.a. till uppgift att driva in obetalda skatter och allmänna avgifter (allmänna mål) samt privaträttsliga fordringar (enskilda mål).

År 1988 slogs de tidigare 81 kronofogdemyndigheterna samman till 24 länsmyndigheter. Den 1 juli 1994 indelades myndighe-

terna i åtta samverkansområden för att den 1 januari 1997 slås samman till tio regionala myndigheter. Kronofogdemyndigheterna kommer fr.o.m. den 1 januari 2004 att finnas kvar som regionmyndigheter, och vara organiserade under Skatteverket.

Sammantaget förbrukade RSV, skattemyndigheterna och kronofogdemyndigheterna, 7 miljarder kr år 2002. Beskattningsverksamheten står för ca 70 procent av denna summa.

13.3 Tabell

Kronofogdemyndigheternas personalresurser i årsarbetskrafter Hours of work at the Regional Enforcement Authorities expressed as staff years

	1994	1995	1996	1997	1988	1999	2000	2001	2002
Förebyggande verksamhet (Information)	11	12	12	12	11	12	14	21	27
Summarisk process (Injunctions to pay etc.)	235	216	202	205	198	201	187	197	208
Indrivning (Debt collection)	1 688	1 671	1 611	1 806	1 777	1 810	1 709	1 659	1 517
Fastighetsförsäljning (Sale of real estate)	189	177	147	130	96	83	77	62	53
Konkurstillsyn (Bankruptcy supervision)	87	91	85	84	79	76	69	62	61
Skuldsanering (Debt relief)	32	63	68	73	58	58	60	67	57
Summa operativ verks. (Total operative activity)	1 995	2 001	1 911	2 092	2 009	2 240	2 116	2 069	1 924
Administration (Administration)	480	429	447	376	358	298	305	277	401
Egen utbildnin (Training)	133	163	176	0	0	0	0	0	0
Koncernövergripande (Servicewide tasks)	30	30	27	0	0	0	0	0	0
Summa KFM (Total)	2 637	2 622	2 560	2 468	2 367	2 538	2 421	2 346	2 325

Anm: Årsarbetskraft (staff year)=200 dagar (days)=1 600 arbetstimmar (workhours)

Källa: RSV, PLEX-systemet

13.4 Tabell

Skatteförvaltningens och exekutionsväsendets anslagsutgifter, mnkr Budget expenditure by the Tax Administration and the Enforcement Service, MSEK

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Folkbokföring (Population registration)	438	424	421	379	394	381	..	424	439	464	477
Fastighetstaxering (Property valuation)	293	213	220	201	274	190	..	141	170	148	178
Beskattning (Taxation)	3 958	3 973	3 726	3 926	4 255	4 237	..	4 442	4 584	4 867	4 985
Skatteförvaltningen (The Tax Administration)	4 689	4 610	4 367	4 506	4 923	4 808	..	5 007	5 193	5 479	5 640
Exekutionsväsendet (The Enforcement Service)	1 137	1 153	1 187	1 181	1 342	1 322	..	1 459	1 535	1 518	1 544
Allmänna Val (General Elections)	13	13	269	102	9	35	..	78	9	9	0
Övriga utgifter och inkomster, netto (Other expenditure and income, net)	543	32	61	-268	-181	-188	..	4	8	4	0
Total (Total)	6 382	5 808	5 884	5 521	6 093	5 977	6 096	6 548	6 745	7 010	7 184

Källa: RSV:s årsredovisningar för 1993/94, 1997-2002. På grund av omläggning av årsredovisningen kan endast den totala anslagsutgiften för 1998 visas.

13.5 Tabell

Skatteförvaltningens och exekutionsväsendets regionindelning, t.o.m. den 31 december 2003

The Tax Administration's and the Enforcement Service's division into regions, up to 31st of december 2003

Län County	Skatte- myndighet Regional Tax Authority	Kronofogde- myndighet Regional Enforcement Authority
Stockholms Gotlands	Stockholm	Stockholm
Östergötlands Jönköpings	Linköping	Jönköping
Kronobergs Kalmar Blekinge Hallands	Växjö	Kalmar
Skåne	Malmö	Malmö
Västra Götalands	Göteborg	Göteborg
Värmlands Örebro	Örebro	Karlstad
Uppsala Södermanlands Västmanlands	Västerås	Eskilstuna
Dalarnas Gävleborg	Gävle	Gävle
Västernorrlands Jämtlands	Östersund	Härnösand
Västerbottens Norrbottens	Luleå	Umeå

Anm: Respektive skattemyndighet och kronofogdemyndighet namnges efter sin huvudort.
Each regional authority is named after the city where its head office is located.

13.3.2 En ny skattemyndighet

RSV hemställde i skrivelse till Finansdepartementet den 7 november 2001 om bildande av en ny skattemyndighet genom sammanslagning av RSV och de nuvarande tio skattemyndigheterna.¹ Frågan har utretts inom RSV, som presenterade sitt förslag i RSV Rapport 2001:11, En ny skattemyndighet. Enligt hemställan föreslås att skatteförvaltningen samlas i en myndighet, vilket kommer att innebära fördelar genom för-

13.6 Tabell

Tullverkets personalresurser i årsarbetskrafter*, fördelning på olika processer

Customs service personnel resources, expressed as staff years, distribution between different processes

	1998	1999	2000	2001	2002
Effektiv handel (<i>Effective trade</i>)	1 081	949	941	932	926
Gränsskydd (<i>Frontier protection</i>)	763	798	816	856	845
Övriga processer (<i>Other processes</i>)	547	572	509	488	516
Summa (Total)	2 391	2 319	2 266	2 276	2 287

* Årsarbetskraft (staff year)=200 dagar (days)=1 600 arbetstimmar (workhours).

Källa: Tullverkets årsredovisningar 1998-2002

¹ Dnr Fi 2001/4144

² Prop. 2002/03:99, *Det nya Skatteverket*.

enklad ärendesamordning, större flexibilitet, underlätta enhetlig rättstillämpning etc. Finansdepartementet föreslår i lagrådsremiss som överlämnades den 13 mars 2003, att den nya myndigheten ska heta Skatteverket.² Enligt remissen ska myndigheten vara regionindelad och ha skattekontor. Hos myndigheten inrättas en funktion som allmänt ombud som ges rätt att bl.a. överklaga verkets taxerings- och beskattningsbeslut. Kronofogdemyndigheterna ska bevaras oförändrade, där det nya Skatteverket under en övergångstid ska vara chefsmyndighet och central förvaltningsmyndighet för frågor inom exekutionsväsendet. Myndighetssammanslagningen kommer att ske etappvis fr.o.m. den 1 januari 2004.

13.3.3 Tullverket

Tullverket, som tidigare bestod av Generaltullstyrelsen och tolv regionala tullmyndigheter, fick den 1 juli 1999 en ny organisation. Under den centrala förvaltningen – huvudkontoret – är Tullverket indelat i sex regioner. Inom regionerna har tullverket verksamhet – förutom på huvudorterna Haparanda, Sundsvall, Stockholm, Karlshamn, Malmö och Göteborg – vid ett 40-tal platser. Tullen har nästan 2 600 medarbetare. År 2002 uppgick de sammanlagda årsarbetskrafterna till 2 287.

En av Tullverkets viktigaste uppgifter är att ta in tullar, skatter och andra avgifter. Verksamhetsgrenen uppbörd, som närmast motsvarar det beskattningsarbete som utförs inom skatteförvaltningen, har till mål att effektivt fastställa och uppbära tullar, mervärdesskatt och andra skatter samt av-gifter.

Tullgränserna har flyttats i och med Sveriges inträde i EU. Betalningarna till Tullverket vid handel med "tredje land" (länder utanför EU) uppgår till ca 48 miljarder. Huvuddelen av moms och andra skatter inlevereras till den svenska staten medan tullavgifterna i huvudsak går till EU.

13.7 Tabell

Betalningar till Tullverket, mnkr Revenue collected by Customs, MSEK

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Moms (VAT)	34 115	38 017	38 122	37 107	47 395	46 936	44 339
Tullmedel (Customs duties)	3 113	3 490	3 291	3 123	3 439	3 408	3 146
Övriga avgifter och skatter (Other taxes and duties)	185	309	356	367	250	231	203
Medel för andra myndigheters räkning (Other revenue)	827	855	66	24	26	23	25
Summa (Total)	38 240	42 671	41 835	40 621	51 110	50 598	47 713

Källa: Tullverkets årsredovisningar 1996-2002

13.3.4 Tingsrätterna som beskatt- ningsmyndigheter

Tingsrätterna utför administrativa beskattningssuppgifter när det gäller uttag av stämpelskatt vid fastighetsöverlåtelse m.m, där tingsrätterna medverkar i egenskap av inskrivningsmyndigheter och beviljar lagfarter. Då registreras de köpeskillingar som ligger till grund för skatten. Själva lagfartshandlingen utfärdas av Lantmäteriverket som också redovisar skatten. Betalning sker i allmänhet genom postförskott.

Tidigare svarade domstolarna även för registrering av bouppteckningar och arvs-skatt, men från och med den 1 juli 2001 har denna verksamhet förts över från domstolsväsendet till skatteförvaltningen.

13.3.5 Övriga myndigheter

Vägtrafikskatt betalas till Vägverket som också svarar för bilregistret. Riksskatteverket är dock central förvaltningsmyndighet och Skattemyndigheten i Örebro är beskattningsmyndighet.

Ekonomistyrningsverket, som inrättades den 1 juli 1998 genom en utbrytning av vissa av de uppgifter som tidigare ankommit på Riksrevisionsverket, medverkar i skattesystemet genom att svara för riksbokföringen, som omfattar statens inkomster och utgifter. Ekonomistyrningsverket gör också prognoser över statens inkomster.

13.4 Rättsväsendet och skatterna³

Bortsett från tingsrätternas medverkan vid uttag av stämpelskatt avser rättsväsendets hantering av skatter dels tvister vid de allmänna förvaltningsdomstolarna (länsrätterna, kammarrätterna och Regeringsrätten), dels

skattebrott (polis, åklagare, tingsrätterna, hovrätterna, Högsta domstolen samt kriminalvården).

13.4.1 Överklaganden

Om en skattebetalare är missnöjd med skattemyndighetens beslut om taxeringen är den normala gången att han begär omprövning hos myndigheten. Om skattemyndigheten inte ändrar sitt beslut kan han överklaga till länsrätten och därefter till kammarrätten. I sista hand finns möjligheten att begära prövningstillstånd hos regeringsrätten.

Skattemyndigheten kan naturligt nog inte överklaga sina egna beslut, men RSV kan överklaga skattemyndighetens beslut.⁴ Går länsrättens beslut skattemyndigheten emot kan skattemyndigheten överklaga hos kammarrätt. RSV kan begära prövningstillstånd hos Regeringsrätten på samma sätt som den skattskyldige.

Den skattskyldige och RSV har också möjlighet att få en rättsfråga bedömd i förväg genom s.k. förhandsbesked. Då vänder man sig till Skatterättsnämnden, som är en fristående myndighet, men vars kanslifunktioner sköts av RSV. Förhandsbesked kan överklagas hos Regeringsrätten.

13.4.2 Skattebrott

Misstänker skattemyndigheten att en skattskyldig begått skattebrott anmäler man detta till åklagarmyndigheten. Det finns sju åklagardistrikt i Sverige. Dessutom fungerar Ekobrottsmyndigheten (EBM) som en åklagarmyndighet som specialiserat sig på ekonomisk brottslighet, dit skattebrott räknas.

Åklagarna leder sedan utredningen, som normalt utförs av polisen. På EBM finns poliser som arbetar med ekonomisk brotts-

³ Till Rättsväsendet räknas egentligen också kronofogdemyndigheterna (jfr utgiftsområde 4 i statsbudgeten). Indrivning av skatter är emellertid en uppgift som i de flesta länder utförs av skattemyndigheterna själva. Det är därför rimligt att här betrakta den som en funktion som ingår i skatteadministrationen.

⁴ Detta förfarande kommer att ändras i och med införandet av ett s.k. allmänt ombud i det nya Skatteverket.

lighet. Under 1998 har också skattebrottsenheter inrättats vid skattemyndigheterna, där utredare arbetar med skattebrottsutredningar under åklagares ledning.

Liksom för andra brott är tingsrätten första instans, vars beslut kan överklagas till hovrätten. Högsta instans är Högsta domstolen.

När personer döms till fängelse för skattebrott kommer också kriminalvården med i bilden.

13.5 Vad kostar skatteadministrationen?

Skatter påverkar ekonomin på flera sätt. Bortser man från skatternas inverkan på utbud och efterfrågan i ekonomin kan den administrativa bördan som skattesystemet lägger på skattebetalare, uppgiftslämnare och myndigheter delas upp på

- administrationskostnader (statliga myndigheter)
- fullgörandekostnader (skattebetalare och uppgiftslämnare)

Skattesystemets administrationskostnader motsvarar statens förvaltningsutgifter för beskattningen, varav merparten belöper på skatteförvaltningen. I samband med utvärderingen av skattereformen 1990/91 beräknades dessa administrationskostnader år 1992 till 4,7 miljarder kr, varav 85 procent (4,0 miljarder kr) belöpte på skatteförvaltningen och 7 procent på kronofogdemyndigheterna. Det motsvarade då ca 0,5 procent av skatteinkomsterna. Fullgörandekostnaderna beräknades i detta sammanhang till 9,3 miljarder kr, vilket motsvarade ca 1 procent av skatteinkomsterna.

13.8 Tabell

Skattesystemets administrationskostnader 1992, mnkr och procent
Administration costs of the tax system in 1992, MSEK and percent

	Mnkr MSEK	Procent Percent
Skatteadministrationen (The Tax administration)		
Skatteförvaltningen (Tax administration excl. pop. registration and real estate tax)	4 009	84,9
Tullväsendet (Customs)	100	2,1
Kronofogdemyndighet (The Enforcement Authorities)	320	6,8
Rättsväsendet (The legal system)		
Förvaltningsdomstolar (The Administrative Courts)	175	3,7
Polisväsendet (The Police)	45	1
Åklagarväsendet (Public Prosecution Auth.)	30	0,6
Allmänna domstolar (General Courts)	27	0,6
Kriminalvård (Correctional Treatment)	15	0,3
Summa (Total)	4 721	100

Källa: Malmer, H., Persson A., Tengblad Å., Århundradets skattereform. Effekter på skattesystemets driftskostnader, skatteplanering och skattefusk, Fritzes 1994.

Ingen ny beräkning av motsvarande omfattning har gjorts sedan 1992. Det mesta tyder dock på att administrationskostnaderna i reala termer har minskat. Vad gäller övriga myndigheter har Tullverkets befattning med moms och punktskatter minskat sedan EU-inträdet 1995. Vidare har antalet skattemål i förvaltningsdomstolarna minskat påtagligt sedan början av 1990-talet, främst på grund

av införandet av nuvarande mycket vidsträckt omprövningsrätt för skattemyndigheterna. Polisens, åklagarväsendets, de allmänna domstolarnas och kriminalvårdens kostnader är marginella i sammanhanget, men inte heller här har det skett någon ökning av ärendevolymen som skulle kunna påverka den allmänna tendensen.

Källor och lästips:

Ytterligare information om skatteadministrationens organisation, arbetsuppgifter, prestationer, bemanning och kostnader kan inhämtas ur årsredovisningarna som lämnas av alla statliga myndigheter senast 22 februari varje år, och andra publikationer som är specifika för respektive myndighet.

Årsredovisning för skatteförvaltningen och exekutionsväsendet (RSV 165), har utkommit sedan budgetåret 1993/94. Dessutom utkommer årligen Riksskatteverkets verksamhetsberättelse (RSV 100), som på ett lättillgängligt sätt sammanfattar en del av innehållet i årsredovisningen. En tredje årspublication som kan nämnas i detta sammanhang är Kronofogdemyndigheternas verksamhet (RSV 914), som innehåller verksamhetsstatistik för exekutionsväsendet. Riksskatteverket, Organisation och uppgifter (RSV 116) är en detaljerad beskrivning av vilka arbetsuppgifter som åligger verkets olika avdelningar och enheter. Information om det nya Skatteverket står att läsa bl.a. i prop. 2002/03:99.

Flera av ovannämnda publikationer och ytterligare information om skatteförvaltningen och exekutionsverket kan hämtas från Riksskatteverkets hemsida (www.rsv.se). Information om tullen finns på Tullverkets hemsida (www.tullverket.se).

